

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 15.11.2013
COM(2013) 902 final

2013/0393 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU ARVAMUS

Hispaania majanduspartnerluse programmi kohta

Ettepanek:

NÕUKOGU ARVAMUS

Hispaania majanduspartnerluse programmi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrust (EL) nr 473/2013¹ euroala liikmesriikide eelarvekavade seire ja hindamise ning nende ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tagamise ühiste eeskirjade kohta, eriti selle artikli 9 lõiget 4, võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- 1) Stabiilsuse ja kasvu pakti eesmärk on tagada kogu liidus eelarvedistsipliin ning sellega kehtestatakse valitsemissektori ülemäärase eelarvepuudujäägi ennetamise ja korrigeerimise raamistik. Pakt lähtub eesmärgist tagada riigi rahanduse usaldusväärsus, et kindlustada hindade stabiilsus ning finantsstabiilsusele tugineva tugeva ja jätkusuutliku majanduskasvu tingimused, millega toetatakse liidu jätkusuutliku majanduskasvu ning tööhõive eesmärkide saavutamist.
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määruses (EL) nr 473/2013, euroala liikmesriikide eelarvekavade seire ja hindamise ning nende ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tagamise ühiste eeskirjade kohta, kehtestatakse sätted, millega tõhustatakse eelarvepoliitika järelevalvet euroalal ja tagatakse liikmesriikide eelarvete vastavus stabiilsuse ja kasvu pakti ning Euroopa poolaasta raames välja antud majanduspoliitilistele suunistele. Kuna eelarvemeetmed üksinda ei pruugi olla piisavad, et tagada ülemäärase eelarvepuudujäägi püsiv korrigeerimine, võib olla vaja täiendavaid poliitikameetmeid ja struktuurireforme.
- 3) Määruse (EL) nr 473/2013 artiklis 9 on sätestatud majanduspartnerluse programmide üksikasjad, mille euroala liikmesriigid peavad ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames esitama. Majanduspartnerluse programmis, milles esitatakse meetmed, millega aidatakse kaasa ülemäärase eelarvepuudujäägi tegelikule ja püsivale korrigeerimisele, tuleks üksikasjalikult kirjeldada eelkõige peamisi eelarve- ja struktuurireforme (eriti seoses maksu-, pensioni- ja tervishoiusüsteemidega) ning eelarveraamistikke, mis on olulised ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimiseks püsival viisil.
- 4) Nõukogu võttis 27. aprillil 2009 vastavalt aluslepingu artikli 104 lõikele 6 vastu otsuse, mille kohaselt Hispaania suhtes rakendatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust. Nõukogu võttis 21. juunil 2013 enne määruse (EL) nr 473/2013 jõustumist

¹ ELT L 140, 27.5.2013, lk 11.

algatatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames vastu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 kohase muudetud soovitusel.

- 5) Hispaania esitas 1. oktoobril 2013 ning seega määruse (EL) nr 473/2013 artikli 9 lõikes 3 ja artikli 17 lõikes 2 sätestatud tähtaja jooksul komisjonile ja nõukogule majanduspartnerluse programmi, milles kirjeldatakse eelkõige eelarve- ja struktuurireforme, mille eesmärk on tagada ülemäärase eelarvepuudujäägi tegelik ja püsiv korrigeerimine. Majanduspartnerluse programm hõlmab meetmeid, mille eesmärk on rakendada nõukogu poolt 9. juulil Hispaaniale saadetud riigipõhised soovitused. Need on rühmitatud järgmiste eesmärkide kaupa: i) eelarve diferentseeritud ja majanduskasvu hoogustav korrigeerimine (soovitus 1 ja 2), ii) majandusele laenuandmise taastamine (soovitus 3), iii) võitlus tööpuuduse ja kriisi sotsiaalsete tagajärgede vastu (soovitused 4, 5 ja 6), iv) konkurentsivõime ja majanduskasvu edendamine (soovitused 7 ja 8) ning v) avaliku halduse ajakohastamine (soovitus 9).
- 6) Fiskaalsed struktuurimeetmed, mida Hispaania kavatseb võtta, on järgmised: i) eelarvesuundumuste range järelevalve piirkondlikul ja kohalikul tasandil, ii) sõltumatu fiskaalasutuse loomine, iii) tervishoiu ja avaliku halduse kulude vähendamine, iv) riigi võlgnevuste kustutamine äriettevõtjate ees, v) hinnainerti vähendamine riigi tuludes ja kuludes, vi) pensionide jätkusuutlikkuse suurendamine, vii) Hispaania maksusüsteemi lihtsustamine ja tõhustamine, viii) võitlus varimajanduse vastu ning ix) avaliku halduse tõhustamine. Tulemusliku rakendamise korral võib loota, et need meetmed aitavad Hispaania ülemäärast eelarvepuudujääki püsivalt korrigeerida.
- 7) Hispaania majanduspartnerluse programmi raames hinnatakse ka edusamme piirkondliku rahanduse järelevalve tõhustamisel kooskõlas eelarvestabiilsuse alusseaduse, piirkonna likviidsusfondi ja tarnijate maksekavaga. Sellegipoolest ei nähta sellega ette täiendavaid samme eelarvestabiilsuse alusseaduses ette nähtud ennetavate ja korrigeerivate meetmete range ja läbipaistva jõustamise tõhustamiseks, sh näiteks piirkonna majandus- ja finantskavade kvartaalsete hindamisaruannete ning nõuetele mittevastavate üksuste suhtes sanktsioonide kehtestamise või kehtestamata jätmise põhjuste õigeaegse avaldamise kaudu.
- 8) Sõltumatu fiskaalasutuse loomine kooskõlas määruse (EL) nr 473/2013 nõuetega peaks aitama tõhustada Hispaania rahanduse järelevalvet ja eelarve-eesmärkidest häälbimise varast tuvastamist. Sõltumatu fiskaalasutus annab nõu ka eelarvestabiilsuse alusseaduses ette nähtud ennetavate, korrigeerivate ja jõustamise meetmete ning piirkondade eelarve-eesmärkide määratlemise asjus. Siiski tuleks majanduspartnerluse programmi projektis tugevdada mõningaid institutsioonilisi sätteid, et tagada nõukogu tegevuse sõltumatus, eriti seoses eesistuja suhteliselt lühikese ametiajaga.
- 9) Isegi kui majanduspartnerluse programmis ei esitata 2014. aasta märtsiks peamiste kuluartiklite igakülgse süsteemse läbivaatamise kavasad, nagu soovitatakse riigipõhistes soovitustes, annavad tervishoiu, tööhõivepoliitika (vt ka põhjendus 14 maksupettuste vastase võitluse kohta) ja avaliku halduse kulude ratsionaliseerimise meetmed mõningat teavet mõnede peamiste kuluartiklite kohta. Tervishoiukulude valdkonnas võiks hüvitatavate teenuste nimekirja ja farmaatsiatoodete viitehindade läbivaatamine ning tervishoiutoodete keskse hankeplatvormi kasutuselevõtmine aidata riigi vahendeid tõhusamalt kasutada. Avaliku halduse valdkonnas loodetakse reformidelt kolme aasta jooksul säästu tänu üldisele tõhustamisele, eelkõige kõrvaldades dubleeritud haldusstruktuurid, vaadates läbi üldkulud, ratsionaliseerides

nn institutsioonilist juhtimist ning reformides kohalikke üksusi. Loodetava säästu saavutamiseks on nõutav kõigi nende meetmete range järelevalve ja jõustamine. Tõhususe suurendamiseks keskpika perioodi jooksul on äärmiselt oluline kohalik vastutus avaliku halduse reformi eest.

- 10) Eelarvestabiilsuse alusseaduse käimasoleva läbivaatamise eesmärk on tugevdada rahandusministeeriumi volitusi teostada erinevate keskvalitsuse tasandite rahaliste vahendite ja võlgnevuste järelevalvet. Eesmärk on kõrvaldada avaliku sektori võlgnevused äriettevõtjatele ja vältida selliste võlgnevuste kuhjumist, mis paneks ohtu iga konkreetse avaliku halduse üksuse finantsilise stabiilsuse. Seaduseelnõu tugevdab eelarvestabiilsust kõigis keskvalitsuse allsektorites.
- 11) Indekseerimise lõpetamise seaduse eelnõu eesmärk on kaotada jäikade hindade ja lõivude indekseerimissüsteemid. Selle reguleerimisalast jäävad välja olemasolevad kollektiivlääbirääkimised, finantssektori instrumentide ja pensionimehhanismid; pensionikavasid reformitakse eraldi (vt allpool). Seadus tagab jõustumise järel tõenäoliselt mõninga eelarvesäästu, aidates samal ajal vähendada teisest mõju hindadele ning toetades ostujõudu ja konkurentsivõimet.
- 12) Hiljutised ja kavandatud muudatused pensionisüsteemis on märkimisväärsed. Kavandatud jätkusuutlikkustegurite reguleerimine ja uus pensionide indekseerimise valem koos märtsis vastu võetud ennetähtaegselt pensionile jäämise reformiga on olulised sammud riigi rahanduse jätkusuutlikkuse parandamisel ja kiiresti kasvavate pensionikulude ohjeldamisel.
- 13) Seoses maksusüsteemi süsteemse läbivaatamisega (riigipõhine soovitus 2) viidatakse majanduspartnerluse programmis eksperdirühma järeldustele, mis esitatakse 2014. aasta veebruaris, ja millele valitsus hiljem hinnangu annab. Nimetatud dokumendis esitatakse ka meetmeid (näiteks uus fluorgaasimaks) vastuseks soovitusele astuda täiendavaid samme keskkonnaalase maksustamise alal.
- 14) Majanduspartnerluse programmis viidatakse ka maksupettuste ja deklareerimata töö vastase võitluse meetmetele, sh iga-aastane maksu- ja tollikontrollide kava, mis tuleb vastu võtta 2014. aasta alguses, samuti tööhõive ja sotsiaalkindlustuse valdkonna pettustevastase kava jätkuv rakendamine. Nendest jõupingutustest loodetakse täiendavaid tulusid, mis aitab kaasa eelarve tugevdamisele.
- 15) Majanduspartnerluse programmis pööratakse olulist tähelepanu tööturu küsimustele, k.a 2012. aasta tööturu reformi hindamine, käimasolev aktiivse tööturupoliitika reform, noorte ettevõtluse ja tööhõive strateegia rakendamine ning avaliku ja erasektori partnerluse kasutuselevõtmine tööhõiveteenustes. Siiski ei ole mingeid konkreetseid plaane avalike tööhõiveteenuste edasiseks ajakohastamiseks peale koostöö eratööhõiveagentuuridega. Peale selle ei näe majanduspartnerluse programm pärast 2012. aasta tööturu reformi hindamist ette meetmeid reformi edasiseks kinnistamiseks. Seda arvestades tundub reform olevat edendanud äriühingute sisemist paindlikkust ja palgatõusu piiramist, vähendades sellega, kui muud tegurid jäävad samaks, tööhõive kaotust.
- 16) Ka toote- ja teenuseturu reformid liiguvad õiges suunas. Majanduspartnerluse programm annab teavet selliste meetmete kohta nagu turu ühtsuse tagamise seaduse eelnõu, professionaalsete teenuse seaduse eelnõu ja ettevõtlusseadus. Peale selle rõhutab majanduspartnerluse programm elektrienergia tariifi puudujäägi vähendamise

meetmeid. Veel pooleli olev reform võiks aidata ohjeldada elektrienergia tariifi võlga ja riigi rahanduse vastavaid tingimuslikke kohustusi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA ARVAMUSE:

Hispaania majanduspartnerluse programm, mis esitati komisjonile ja nõukogule 1. oktoobril 2013, sisaldab üldiselt asjakohast eelarve- ja struktuurireformide kogumit, mis toetab ülemäärase eelarvepuudujäägi tegelikku ja püsivat korrigeerimist. Majanduspartnerluse programm kinnitab eelarvereformi ning 2013. aasta riiklikus reformikavas ja stabiilsusprogrammis sisalduvate muude struktuurireformide tegevus- ja ajakava, ning annab mõningatel juhtudel üksikasjalikumad teavet meetmete sisu ja eeldatava ajakava kohta. Siiski on mõned nõukogu soovitusel seni vaid osaliselt konkreetsete meetmetega täidetud. Nii on näiteks tähtsamate kuluartiklite süsteemse läbivaatamisega eesmärgil suurendada avaliku sektori kulutamise tõhusust (vastavalt riigipõhisele soovitusel 1). Peale selle viidatakse majanduspartnerluse programmis seoses maksusüsteemi läbivaatamisega (riigipõhine soovitus 2) peamiselt eksperdirühma järeldestele, mis kavatakse esitada 2014. aasta veebruaris. Enamikul juhtudest tuleb reformid alles vastu võtta ja/või täielikult rakendada, arvestades, et kiire ja täielik rakendamine on majanduspartnerluse programmi edu võti. Komisjon ja nõukogu jälgivad reformide rakendamist Euroopa poolaasta raames.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*